

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 29. 11. 2007
2 a je vykonatelné dne 1. 12. 2007

KRAJSKÝ SOUD V PLZNI

dne 6. XII. 2007

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Blažkem ve věci
žalobce: NADACE PRO DĚTI, IČ 18249019, Komenského 123, 357 61 Březová,
zastoupen: JUDr. Petr Orct, advokát, Na Vyhlídce 53, 36021 Karlovy Vary, proti
**žalovanému: JUDr. Jan Klíma, SKP úpadce Báňská stavební společnost, spol.
s r.o. – v likvidaci, Pražská 45, 301 50 Plzeň, o vyloučení náhrobníků z konkursní
podstaty, takto:**

- I. **Z konkursní podstaty úpadce Báňská stavební společnost, spol. s r.o. – v likvidaci se vylučuje 6 kusů náhrobníků umístěných na stěnách kostela svatého Petra a Pavla v Kostelní Bříze, okres Sokolov.**
- II. **Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, a to ve výši 16.491,- Kč včetně 19% DPH.**

Odůvodnění

V konkursu na majetek úpadce Báňská stavební společnost, spol. s r.o., projednávaném Krajským soudem v Plzni pod spis.zn. 27 K 33/2006, zapsal správce do soupisu konkursní podstaty též 6 kamenných náhrobníků, umístěných na stěnách kostela Sv. Petra a Pavla v Kostelní Bříze. Proti tomu namítla Nadace pro děti, že vlastníkem předmětných náhrobníků není úpadce, ale ona sama, neboť jí byly darovány Městem Březová darovací smlouvou z 25.6.2002 jako součást stavby kostela, do jehož zdí jsou náhrobníky pevně zabudovány.

Na usnesení č.j. 27 K 33/2006-81 z 2.7.2007 s výzvou dle § 19 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb. o konkursu a vyrovnání v platném znění (dále jen ZKV), reagovala vyzvaná nadace podáním žaloby, v níž opakovala svá tvrzení o tom, že sporné náhrobníky jsou součástí stavby kostela stojícího na pozemkové parcele st.p.č. 47 v k.ú. Kostelní Bříza, obec Březová, jak je zapsáno na LV č. 94 u Katastrálního úřadu pro Karlovarský kraj, katastrální pracoviště Sokolov, neboť jejich odstraněním by byla

2) 11-12-2007

4) 11-12-2007

stavba znehodnocena, a to jak z hlediska stavebního, tak zejména z hlediska památkářského a estetického.

Po provedeném důkazním řízení se soud přiklonil ke stanovisku žalobce a žalobě vyhověl.

Z připojeného konkursního spisu bylo ověřeno, že „6 náhrobníků, vsazených do stěn kostela Sv. Petra a Pavla v Kostelní Bříze“ je skutečně zapsáno v soupisu konkursní podstaty a dále, že usnesení č.j. 27 K 33/2006-81, obsahující výzvu k podání vylučovací žaloby do 30 dnů, bylo doručeno žalující nadaci dne 12.7.2007, tj. žaloba byla dne 1.8.2007 podána včas.

Z předloženého LV č. 94 pro k.ú. Kostelní Bříza, obec Březová, okres Sokolov pak soud zjistil, že žalobce je zapsán jako vlastník stavby kostela bez čp/če, stojící na st.p.č. 47 o výměře 597 m², a to na základě darovací smlouvy z 25.6.2002. Dle zápisu v oddílu B LV se jedná o „rozsáhlé chráněné území, nemovitou kulturní památku“. V oddílu C LV je zapsáno věcné břemeno, spočívající „v povinnosti strpět vsazené náhrobníky v budově kostela.“

Věcné břemeno shora uvedené bylo zřízeno na základě dohody, obsažené v bodu „za sedmé“ notářského zápisu o kupní smlouvě mezi prodávajícím Městem Březová a kupující Bářskou stavební společností, spol. s r.o. ze 7.5.1993. Předmětem této smlouvy byl prodej kostela, hostince a školy v Kostelní Bříze (dle bodu „za první“) a „věcí movitých, specifikovaných v posudku č. 451 ze 4.3.1992 znalce Zdeňka Knoflíčka“ dle bodu „za druhé“.

Zdeněk Knoflíček zjišťoval na žádost Městského úřadu Města Březová zkoumal hodnotu šesti kamenných desek zazděných do stěn kostela Sv. Petra a Pavla. Pět z nich znalec označil jako vynikající či významné renesanční a pozdně barokní kamenické práce s vysokou uměleckou a historickou hodnotou, z toho čtyři jsou datovány do 16. století, pátá do roku 1772. Tyto desky označuje jako náhrobníky druhotně vsazené do zdí stávající stavby, stojící na místě dřívějšího kamenného kostelíka. Šestý hodnocený objekt, klasicistní pamětní deska, má historický význam jako doklad o přestavbě kostela v roce 1802.

Z dalšího notářského zápisu, sepsaného 2.5.2001, soud zjistil, že k tomuto dni odkoupilo Město Březová od Bářské stavební společnosti, spol. s r.o zpět do svého vlastnictví kostel i s pozemkem st.p.č. 47 v Kostelní Bříze, a to prosté všech břemen, dluhů a závad, kromě břemene strpět vsazené náhrobníky v budově kostela.

Shodné prohlášení jako ve smlouvě z 2.5.2001 je obsaženo též v bodu 6. darovací smlouvy z 25.6.2002, podle níž Město Březová darovalo Nadaci pro děti budovu kostela a pozemek st.p.č. 47 v Kostelní Bříze „se všemi právy a povinnostmi, součástmi a příslušenstvím“.

Z dalších provedených důkazů, především ze stavebně-historického průzkumu PhDr. Vratislava Ryšavého z Národního památkového ústavu Plzeň z května 2002, ze stanoviska téhož ústavu a jeho pracoviště v Lokti z 20.11.2006, 2.2.2007 a 5.10.2007, ze stanoviska NPÚ, ústřední pracoviště v Praze ze 4.10.2007 a z předložené fotodokumentace, soud dále zjistil, že předmětné „náhrobníky“ jsou

zcela jednoznačně a jednomyslně považovány za součást nemovité kulturní památky „Kostel Sv. Petra a Pavla v Kostelní Bříze“, zapsané od 20.12.1963 v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 35652/4-621.

Ing.arch. Sedláková, vedoucí odboru ústředního seznamu kulturních památek, konstatuje ve svém sdělení ze 4.10.2007, že „náhrobníky vezděné do stěn kostela jsou nedílnou součástí této nemovité kulturní památky, stejně jako portály, klenáky, kartuše a jiné prvky pevně spojené se stavbou, se kterou tvoří celek a nemusí být proto jednotlivě prohlašovány za (movitou) kulturní památku.“

Ing. Roman Procházka, ředitel pracoviště NPÚ v Lokti, ve svém vyjádření z 5.10.2007 zastává shodné stanovisko jako jeho pražská kolegyně a dodává, že „...náhrobníky nelze vyjmout ze zdiva. Jejich odstraněním by došlo nejen k poškození kostela, ale především ke snížení jeho památkové hodnoty.“

PhDr. Vratislav Ryšavý z NPÚ Plzeň uzavírá svůj rozsáhlý stavebně historický průzkum farního kostela Sv. Petra a Pavla z května 2002 přehledem památkově cenných detailů, mezi něž m.j. zařazuje „veškeré zadržané druhotně osazené kamenné desky ze starších náhrobníků i celé náhrobníky“ a v připojené rámcové směrnicí pro rekonstrukci kostela stanoví, že „při rekonstrukci musí být bezpodmínečně zachovány výše vyjmenované všechny památkově cenné detaily, bez jakýchkoliv výjimek“.

Při právním posuzování skutečností shora uvedených soud vycházel především z hojné judikatury Nejvyššího soudu. Ten vyslovil ve svém rozhodnutí 3 Cz 39/91, opakovaně potvrzovaném mnoha dalšími rozhodnutími (např. 20 Cdo 2369/99 nebo 25 Cdo 770/98 či 29 Odo 97/2003), názor, že součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se věc znehodnotila, přičemž znehodnocením je třeba rozumět nejen zničení nebo podstatné poškození věci hlavní a snížení její ceny na trhu, ale i znehodnocení ve smyslu kvalitativním, funkčním, estetickém, příp.i jiném. Ve svém rozsudku 22 Cdo 1432/2002 (jímž je potvrzován dřívější judikát 4 Cz 25/85) pak Nejvyšší soud vyslovil závěr, že součást věci přechází na nabyvatele bez ohledu na to, zda byla ve smlouvě tato součást výslovně uvedena, přičemž není významné, zda si nabyvatel uvědomil, že s věcí nabývá i její součást. Podle rozhodnutí 3 Cz 3/90 pak platí, že součást věci není způsobilým předmětem občanskoprávního vztahu, pokud není zákonem stanoveno jinak. Konečně pak podle 22 Cdo 2250/99 konstatuje Nejvyšší soud, že teprve faktickým oddělením součásti doprovázené znehodnocením věci hlavní přináší právní důsledek, že dřívější součást se stává věcí samostatnou.

Jestliže tedy byla třemi pracovišti Národního památkového ústavu i jednotlivými experty konstatována nedělitelnost nemovité kulturní památky, zahrnující jak samotnou stavbu kostela Sv. Petra a Pavla, tak i náhrobníky a další památkově cenné prvky a bylo-li památkovým ústavem vysloveno, že oddělením středověkých náhrobníků by nastalo znehodnocení stavby z hlediska památkářského (a nepochybně též z hlediska estetického), pak nelze než uzavřít, že předmětné náhrobníky jsou součástí stavby kostela, a to bez ohledu na míru násilí potřebného k odtržení desek od stěn a bez ohledu na rozsah eventuelní devastace desek nebo stavby samotné, přičemž z fotodokumentace je patrné, že desky, znalcem

hodnocené jako jedinečné či vynikající kamenické práce vysoké umělecké a historické hodnoty, nelze jednoduše sejmout jako obraz ze stěny.

Předmětné náhrobníky, jako součást věci hlavní ve smyslu § 120, odst. 1 ObčZ, nejsou a ani v minulosti nebyly způsobilými k samostatnému nakládání a veškerá ujednání o jejich úplatných či bezúplatných majetkových převodech jsou absolutně neplatná podle § 39 ObčZ pro rozpor se zákonem. Pokud tedy Město Březová uzavřelo s úpadcem a se žalobcem smlouvy, z nichž lze dovodit, že vůle města, jako prodávajícího resp. dárce, směřovala k vlastnickému oddělení stavby kostela, na straně jedné a náhrobníků, na straně druhé, pak tyto zamýšlené účinky nenastaly pro neplatnost takových projevů vůle ex tunc.

Lze uzavřít, že na základě kupní smlouvy ze 7.5.1993 se vlastníkem kostela i s náhrobníky stal úpadce, na základě smlouvy kupní z 2.5.2001 přešel kostel i s náhrobníky zpět do vlastnictví Města Březová a darovací smlouvou z 25. června 2002 se vlastníkem kostela „se všemi součástmi a příslušenstvím“ stal žalobce, jako obdarovaný. Na tomto závěru nic nemění existence věcného břemene „strpět vsazené náhrobníky v budově kostela“ a lze jen doufat, že vlastník strpí nejen náhrobníky umístěné „v budově“, ale i „na budově“ kostela.

Žalobce, který měl ve sporu úspěch, uplatnil nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 16.491,- Kč, když účtuje paušální odměnu za zastoupení advokátem 9.000,- Kč, pět režijních paušálů po 300,- Kč, cestovné 2.158,- Kč, náhradu za ztrátu času 1.200,- Kč a 19% DPH 2.633,- Kč. Všechny tyto položky žalobce řádně doložil a soud proto jeho návrhu vyhověl.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze do 15 dnů ode dne doručení podat odvolání k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

**Krajský soud v Plzni
dne 30.10.2007**

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Záhrobská

**JUDr. Jan Blažek, v.r.
samosoudce**